Bu testte 80 çözüm vardır.

1. Parçada geçmişteki "özgünlük" ve "yerel doku" vurgulanmaktadır. Sanatçıların tekniği ile toplumun "kolektif ruhu" birleşmektedir. Ayrıca günümüzün "mekanik" ve "yerel dokudan yoksun" yapısı eleştirilmektedir. Bu bağlamda, yerel dokusu olmayan ritimler "kimliksiz" olarak tanımlanır. Anlamsal akışı en iyi "ruhu - kimliksiz ritimler" ikilisi tamamlar.

Cevap: C

2. Parçada Goethe'nin şiir anlayışı üzerinde durulurken, sanatçının hem "ne" anlattığına (konu/içerik) hem de bunu "nasıl" anlattığına (tarz/üslup) büyük bir titizlik gösterdiği belirtilmiştir. Öz; eserin içeriği, iletisi veya konusudur yani muhtevadır. Biçim ise nasıl anlatıldığı yani eserin dış yapısı, dili, üslubu ve anlatım tarzıdır. Bu sebeple altı çizili sözle anlatılmak istenen E seçeneğinde verilmiştir.

Cevap: E

3. Metinde şiir kitabı yayımlamak, "sessiz bir vadide yankı beklemeye" benzetilmiştir. Şairin sesinin duyulmaması veya geç duyulması, toplumun şiire olan ilgisizliğini vurgular. Parçanın sonundaki "ne verilen emeği karşılar ne de beklentiyi tatmin eder" ifadesi, bu sürecin şaire hem manevi hem de maddi bir karşılık sunmadığını açıkça belirtir. Bu durum B seçeneğinde tam olarak ifade edilmiştir.

Cevap: B

4. Birinci cümlede eserin "kurgusal kusurları" olmasına rağmen "esin kaynağı" olduğu; ikinci cümlede ise Namık Kemal'e ait olduğu, "pişmanlık" temasını işlediği ve "ilk edebi roman" kabul edildiği belirtilmiştir. B seçeneği; yazar, tema, edebi statü, kurgusal kusurlar ve ilham kaynağı olma özelliklerinin tamamını hiçbir anlam kayması yaratmadan bir araya getirmiştir. Bu sebeple doğru cevap B seçeneği olacaktır.

Cevap: B

5. Verilen cümlelerle anlamlı bir parça oluşturulmak istenirse sıralama "II-V-I-III-IV" şeklinde olacaktır. Buna göre de baştan dördüncü cümle III numaralı cümle olur.

Cevap: C

6. İlk üç cümlede yazarın Urla'dan Barbaros köyüne yaptığı yolculuk, yol manzaraları ve rotanın belirlenmesi anlatılmaktadır IV. cümleden itibaren ise artık köye varılmış ve köyün mimari yapısı sokakları ve içindeki müze gibi Barbaros köyünün fiziksel özellikleri tanıtılmaya başlanmıştır. Konunun yönü değiştiği için ikinci paragraf IV. cümleyle başlar.

Cevap: C

7. Konuşmacı sözlerine "iyi bir sofra kurma süreci... hayal etmekle başlar" diyerek hazırlık aşamasını anlatarak başlıyor. Devamında ise malzeme seçerken lüks veya moda olana değil, yemeğin ruhuna ve uyumuna baktığını vurguluyor. D seçeneğindeki "Yemeklerinizi oluştururken hangi hazırlık aşamalarından geçiyorsunuz ve malzeme seçerken neleri temel alıyorsunuz?" sorusu, metnin her iki bölümünü de tam olarak karşılar.

Cevap: D

8. Parçada "içini dökmenin", "söze dökmenin" ve "paylaşmanın" ruhu arındırdığı, stresi azalttığı ve bağışıklığı güçlendirdiği anlatılmaktadır. B seçeneğindeki "Büyük bir sarsıntı yaşayan birinin, kederini profesyonel bir danışmana anlatarak paylaşması", metinde anlatılan "duygunun tahliye edilmesi" düşüncesini bire bir örnekleyen somut bir durumdur.

Cevap: B

9. Parçada, sanatın özerkliğini savunanların aslında ikiyüzlü bir tutum içinde oldukları anlatılıyor. Bu çevreler, sanatçıya "sadece estetik haz peşinde koş" dediklerinde bunu bir müdahale olarak görmezken, "toplumsal sorumluluk al" denildiğinde bunu özgürlüğü kısıtlayan bir müdahale olarak görmektedir. C seçeneği, metindeki bu "toplumsal gaye gütme telkinlerinin özgürlüğe müdahale olarak adlandırılması" durumunu doğrudan karşılamaktadır. Buna göre C seçeneğinde verilen yargı parçadan çıkarılmaktadır.

Cevap: C

10. Yazarın metin boyunca asıl üzerinde durduğu ve eleştirdiği nokta, sanatın özgürlüğünü savunduğunu iddia edenlerin aslında sadece kendi ideolojilerine hizmet etmeleri ve buna aykırı düşen toplumcu görüşleri susturmaya çalışmalarıdır. Bu durum, özgürlük maskesi altında yapılan taraflı bir tutumdur. Yazar, her iki kutbun da var olmasına izin verilmesi gerektiğini savunarak bu tek taraflılığı eleştirmektedir.

Cevap: A

11. Parçaya göre "yazarlara yol gösterilmesini engelleyenler", sanatçının sadece estetik değerlere odaklanmasını isteyen ve toplumsal sorumluluk hatırlatılmasını "müdahale" sayan kişilerdir. B seçeneğindeki "Senin, sadece estetik mükemmelliği hedefleyen sanat anlayışını bozmak isteyenlere kulak asma" öğüdü, tam da bu çevrenin bakış açısını yansıtır. Bu sebeple B seçeneğinde verilen öğüt bu kişilerin verdiği öğütlerden biri olabilir.

Cevap: B

Destek hizmetleri ve strateji birimlerinden Neşide'nin sorumlu olmadığı ve strateji biriminden sorumlu olan uzmanın yalnızca bir birimden daha sorumlu olduğu bilgilerinden strateji biriminin Halil'in sorumluluğunda olduğu anlaşılır. Yine destek hizmetleri ve strateji birimlerinden Neşide'nin sorumlu olmadığı ve bilgi işlem ve destek hizmetleri birimlerinden aynı kişinin sorumlu olduğu bilgisinden bu birimlerin Hüdavent'in sorumluluğunda olduğu anlaşılır. Basın ve halkla ilişkiler birimleri ile insan kaynakları birimlerinin farklı kişilerin sorumluluğunda olduğu bilgisinden bu kişilerin Hüdavent ya da Neşide olduğu anlaşılır. Dolayısıyla kariyer planlama biriminden Neşide sorumludur. Verilenlere göre aşağıdaki gibi bir tablo oluşturulur:

Birimler	**Uzmanlar**
Arge	Halil
Basın ve Halkla İlişkiler	Neşide ya da Hüdavent
Bilgi İşlem	Hüdavent
Destek Hizmetleri	Hüdavent
İnsan Kaynakları	Neşide ya da Hüdavent
Kariyer Planlama	Neşide
Strateji	Halil

12. Verilenlere göre insan kaynakları biriminden Hüdavent sorumlu olabilir.

Cevap: B

13. Verilenlere göre Hüdavent, bilgi işlem biriminden sorumludur.

Cevap: B

14. Verilenlere göre ARGE ve insan kaynakları birimlerinden aynı kişi sorumlu olamaz.

Cevap: A

15. Verilenlere göre tüm uzmanların sorumlu olduğu birimlerin tam olarak belirlenebilmesi için Hüdavent'in basın ve halkla ilişkiler biriminden sorumlu olduğunun bilinmesi gereklidir.

Cevap: D

16. Önce kesrin pay ve paydasındaki işlemler yapılır.

$0,36 + 0,46 = 0,82$

$0,78 - 0,37 = 0,41$

$\frac{0,82}{0,41} = 2$

Böylece verilen işlemde parantez içindeki kesrin değeri 2 olur. Soru kökündeki işlem sırasına göre düzenleme yapıldığında sonuç 0,8 elde edilir.

$2 \cdot 0,4 = 0,8$

Cevap: D

17. Verilen denklemde bütün ifadeler 2 tabanında yazılır.

$8^{x+1} - \frac{2^{3x+5}}{64} = 120$

$8 = 2^3$ ve $64 = 2^6$

$8^{x+1} = (2^3)^{x+1} = 2^{3x+3}$

$\frac{2^{3x+5}}{64} = \frac{2^{3x+5}}{2^6} = 2^{3x-1}$

Denklem aşağıdaki biçime dönüşür.

$2^{3x+3} - 2^{3x-1} = 120$

İki terimde de ortak olan en küçük kuvvet 2 üzeri 3x – 1 olduğundan ortak çarpan alınır.

$2^{3x-1} \cdot (2^4 - 1) = 120$

$2^{3x-1} \cdot 15 = 120$

$2^{3x-1} = 8$

$8 = 23$ olduğundan

$3^{x-1} = 3$

$3x = 4$

$x = \frac{4}{3}$

Cevap: E

18. A, B ve C birbirinden farklı rakamlar olmak üzere ABC sayısı 5 ile, AB sayısı 3 ile, A sayısı da 2 ile tam bölünebilmektedir.

A sayısı 2 ile bölünebildiği için A çift rakamdır ve yüzler basamağı olduğundan 0 olamaz.

$A \in \{2,4,6,8\}$

ABC sayısının 5 ile bölünebilmesi için birler basamağı 0 veya 5 olmalıdır.

$C \in \{0,5\}$

AB sayısının 3 ile bölünebilmesi için A + B toplamı 3'ün katı olmalıdır. Her A değeri için B ve C seçenekleri ayrı ayrı sayılır.

A değeri	B için koşul	Uygun B değerleri	C seçenekleri ve toplam
2	2 + B, 3'ün katı	1, 4, 7	Her B için C = 0 veya 5: 3 . 2 = 6
4	4 + B, 3'ün katı	2, 5, 8	B = 5 iken C = 5 olamaz: 2 + 1 + 2 = 5
6	6 + B, 3'ün katı	0, 3, 9	B = 0 iken C = 0 olamaz: 1 + 2 + 2 = 5
8	8 + B, 3'ün katı	1, 4, 7	Her B için C = 0 veya 5: 3 . 2 = 6

Toplam uygun sayı adedi:

$6 + 5 + 5 + 6 = 22$

Cevap: C

19. ABC sayısı $100A + 10B + C$ biçiminde yazılır. Birler ve yüzler basamağı yer değiştirdiğinde oluşan sayı $100C + 10B + A$ olur.

$$(100A + 10B + C) - (100C + 10B + A) = 693$$
$$99A - 99C = 693$$
$$99(A - C) = 693$$
$$A - C = 7$$

A ve C sıfırdan farklı ve birbirinden farklı rakamlardır. $A - C = 7$ eşitliğini sağlayan ikililer şunlardır:

$(A, C) = (8, 1)$ veya $(9, 2)$

Her iki durumda B, 1'den 9'a kadar olan rakamlardan A ve C dışında seçilir. Bu nedenle her durum için 7 farklı B değeri vardır.

$7 + 7 = 14$

Cevap: E

20. Menüde 5 çeşit kek, 2 çeşit sandviç, 3 çeşit sıcak içecek ve 2 çeşit soğuk içecek vardır.

Müşteri ya bir kek ile bir sıcak içecek ya da bir sandviç ile bir soğuk içecek alacaktır.

Kek ve sıcak içecek: $5 \cdot 3 = 15$

Sandviç ve soğuk içecek: $2 \cdot 2 = 4$

Toplam sipariş sayısı = $15 + 4 = 19$

Cevap: B

21. Karesiz sayı, asal çarpanlarına ayrıldığında asal çarpanlarının her birinin kuvveti 1 olan pozitif tam sayıdır.

$180 = 2^2 \cdot 3^2 \cdot 5$

A ve B karesiz olduğundan A ve B'nin her birinde 2 ve 3 çarpanları en fazla birer kez bulunabilir. Çarpımda 2 üzeri 2 ve 3 üzeri 2 oluşması için 2 ve 3 asal çarpanları hem A'da hem B'de birer tane bulunmalıdır.

A ve B'nin ortak kısmı: $2 \cdot 3 = 6$

5 asal çarpanı ise yalnızca sayılardan birinde bulunmalıdır. Bu nedenle sayılar 6 ve 30 olur.

$A + B = 6 + 30 = 36$

Cevap: C

22. Kırmızı elma miktarı x kg olsun. Toplam elma 30 kg olduğundan yeşil elma miktarı $30 - x$ kg olur.

Gerçek gelir = $40x + 70(30 - x)$

Gerçek gelir = $40x + 2100 - 70x = 2100 - 30x$

Tüm elmalar 60 TL'den satılsaydı elde edilecek gelir:

$30 \cdot 60 = 1800$ TL

Bu durumda 300 TL daha fazla gelir elde edeceğine göre gerçek gelir $1800 - 300 = 1500$ TL'dir.

$$2100 - 30x = 1500$$
$$600 = 30x$$
$$x = 20$$

Cevap: A

23. Umut'un yolu iki eşit parçaya ayılmıştır.

İlk yarıyı 50 km/sa

İkinci yarıyı 75 km/sa hızla almaktadır.

Eşit mesafeler alındığı için süreler hızlarla ters orantılıdır. Buna göre:

50 km/sa ile gidilen süre → 3t

75 km/sa ile gidilen süre → 2t alınabilir.

Toplantı saati: $5t - 6$

$5t - 12$

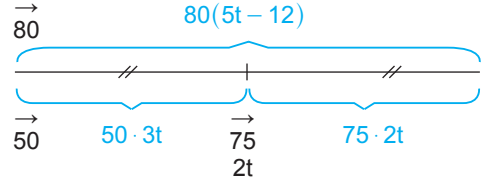

$$\overset{16}{\cancel{80}}(5t - 12) = \overset{10}{\cancel{50}} \cdot 3t + \overset{15}{\cancel{75}} \cdot 2t$$
$$80t - 192 = 30t + 30t$$
$$80t - 192 = 60t$$
$$20t = 192$$
$$t = \frac{192}{20} = \frac{96}{10} = 9{,}6 \text{ dk}$$

Ev ile ofis arası → $80 \cdot \frac{(5t - 12)}{60} = 80 \cdot \frac{(5 \cdot 9{,}6 - 12)}{60}$

$$= 80 \cdot \frac{(48 - 12)}{60}$$
$$= 8\cancel{0} \cdot \frac{36}{6\cancel{0}}$$
$$= 8 \cdot \frac{36}{6}$$
$$= 48$$

Cevap: A

24. Ceren'in aldığı rakamlar 4, 6 ve 7'dir. Bu rakamlarla oluşturulabilecek ve 500'e en yakın üç basamaklı sayı 476'dır.

$500 - 476 = 24$

Umut'un oyunu kazanabilmesi için oluşturabileceği sayının 500'e uzaklığı 24'ten küçük olmalıdır.

Seçenekler içinde 1, 2 ve 5 rakamlarıyla 512 sayısı oluşturulabilir.

$512 - 500 = 12$

12 < 24 olduğundan Umut bu durumda oyunu kazanır.

Cevap: C

25. Umut'un aldığı rakamlar 1, 2 ve 3'tür. Bu rakamlarla 500'e en yakın üç basamaklı sayı 321'dir.

$500 - 321 = 179$

Oyunun berabere bitmesi için Ceren'in oluşturabileceği sayının da 500'e uzaklığı 179 olmalıdır.

$500 + 179 = 679$

679 sayısı 6, 7 ve 9 rakamlarından oluşur. Dolayısıyla Ceren'e bu üç rakam gelmelidir.

Cevap: C

26. A Grubu'ndaki erkek sporcu sayısı x, B Grubu'ndaki erkek sporcu sayısı y olsun.

A Grubu kadın sayısı = $x + 10$

B Grubu kadın sayısı = $5y$

Kamptaki toplam kadın sporcu sayısı, toplam erkek sporcu sayısının 3 katıdır.

$$(x + 10) + 5y = 3(x + y)$$
$$x + 10 + 5y = 3x + 3y$$
$$2y + 10 = 2x$$
$$x - y = 5$$

A ve B gruplarındaki toplam sporcu sayıları eşittir.

$$x + (x + 10) = y + 5y$$
$$2x + 10 = 6y$$

x = y + 5 yazılırsa:

$$2(y + 5) + 10 = 6y$$
$$2y + 20 = 6y$$
$$20 = 4y$$
$$y = 5$$

B Grubu kadın sayısı = $5y = 25$

Cevap: C

27. A Grubu'ndaki erkek sporcu sayısı 13 verilmiştir. Önceki çözümde bulunan $x - y = 5$ eşitliği kullanılır.

$$x = 13$$
$$13 - y = 5$$
$$y = 8$$

A Grubu kadın sayısı:

$13 + 10 = 23$

A Grubu toplamı = $13 + 23 = 36$

B Grubu kadın sayısı:

$5y = 5 \cdot 8 = 40$

B Grubu toplamı = $8 + 40 = 48$

Kamptaki toplam sporcu sayısı = $36 + 48 = 84$

Cevap: C

28. Kural gereği her taralı bölgedeki sayı, o bölgenin etrafındaki üç çemberde bulunan sayıların çarpımıdır.

Sol çember x, orta çember y, sağ çember z olsun. Alttaki çemberde 1 vardır.

Sol alttaki bölge: $x \cdot y \cdot 1 = 4 \rightarrow xy = 4$

Sağ alttaki bölge: $z \cdot y \cdot 1 = 30 \rightarrow zy = 30$

Üst bölgedeki değer $A = x \cdot y \cdot z$ olur. $xy = 4$ olduğundan $A = 4z$'dir. Ayrıca $zy = 30$ eşitliğinde uygun ortak değer $y = 2$ alınırsa:

$x = 2, \quad z = 15$

$A = 2 \cdot 2 \cdot 15 = 60$

Cevap: D

29. Şekilde sol çember 5, orta çember 3, alt çember 8'dir. Sağ çemberdeki sayı x olsun.

$a = 5 \cdot 3 \cdot 8 = 120$

$b = x \cdot 3 \cdot 8 = 24x$

Verilen eşitlik $3a = 5b$ olduğundan:

$3 \cdot 120 = 5 \cdot 24x$

$360 = 120x$

$x = 3$

Üstteki bölgedeki sayı c, üst bölgenin etrafındaki 5, 3 ve x çemberlerinin çarpımıdır.

$c = 5 \cdot 3 \cdot 3 = 45$

Cevap: D

30. Şekilde üç dış çemberde a, orta çemberde b yazılıdır. Her taralı bölgede yazan sayı, o bölgenin çevresindeki üç çemberin çarpımıdır.

Her taralı bölge iki tane a ve bir tane b çemberine komşu olduğundan her bölgenin değeri a üzeri 2 çarpı b olur.

Her bir bölge = a^2b

Üç taralı bölgenin toplamı 108 olduğuna göre:

$3a^2b = 108$

$a^2b = 36$

a ve b pozitif tam sayı olarak değerlendirildiğinde a üzeri 2 değeri 36'yı tam bölmelidir. Uygun değerler incelenir.

$a = 2$ için $4b = 36 \rightarrow b = 9$

$a = 3$ için $9b = 36 \rightarrow b = 4$

$a = 6$ için $36b = 36 \rightarrow b = 1$

$a = 1$ için $b = 36$ değeri de mümkündür. Bu durumda b'nin alabileceği değerler 36, 9, 4 ve 1 olur.

$36 + 9 + 4 + 1 = 50$

Cevap: D

31. Sibernitik ve robotik biliminin kurucusu olan ve *Kitabü'l Hiyel* eserini kaleme alan bilgin El Cezeri'dir. Artuklu Beyliği içerisinde çalışmalarını sürdürmüştür.

A) **Muvaffakuddin Abdüllatif:** Mengücek Beyliği'nde yaşamış olan ilim insanıdır.

C) **İbn Batuta:** Ünlü seyyah, Orhan Bey'i "Türkmen hükümdarlarının en ulusu" olarak nitelemiştir.

D) **Caca Bey:** Anadolu'nun ilk rasathanesini kurmuştur.

E) **Takiyyüddin Er Raşid:** Osmanlı Devleti'nin ilk rasathanesini kurmuştur.

Cevap: B

32. I. Veraset Sistemi belirsizliği devleti iç karışıklıklara sürüklemiştir. Doğru çünkü II. Bayezit ve Cem Sultan'ın taht savaşı devleti karışıklıklara sürüklemiştir.

II. II. Mehmet Dönemi fetih politikası devam ettirilememiştir. Doğru çünkü II. Bayezit Dönemi'nde Avrupa'ya Cem Sultan sorunu sebebiyle sefer düzenlenememiş ve Yükselme Dönemi içinde Duraklama Dönemi olarak adlandırılmıştır.

III. Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanması yolunda büyük bir engel ortadan kaldırılmıştır. Doğru çünkü Osmanlı Devleti'ni en çok uğraştıran beylik olan Karamanoğulları bu dönemde tamamen Osmanlı topraklarına katılmıştır.

Cevap: E

33. Millî Kongre Cemiyeti Dr. Esat Işık liderliğinde basın yayın yoluyla mücadeleyi amaçlamıştır. Bölgesel değil ulusal bir cemiyettir. (Vahdet-i Milliye) Kuvayımilliye kavramı ilk kez Dr. Esat Işık Raporu'nda kullanılmıştır.

A) **Kars İslam Şurası:** Ermeni faaliyetlerine karşı kurulmuştur. Cenubi Garbi Kafkas Hükûmeti'ni kurmuşlardır.

C) **Trakya-Paşaeli Cemiyeti:** Cafer Tayyar Paşa liderliğinde Edirne ve Lüleburgaz Kongrelerini düzenlemişlerdir. Ulusal bağımsızlık sağlanamazsa Trakya'da bir Türk devleti kurmayı amaçlamışlardır.

D) **Trabzon Muhafaza-i Hukuk Cemiyeti:** Pontus Rum Devleti'nin kurulmasını engellemeye çalışmıştır. Erzurum Kongresi'nin toplanmasında etkilidir.

E) **Şark Vilayetleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti:** 6 doğu ilinde Ermeni Devleti'nin kurulmasını engellemeye çalışmıştır. Erzurum Kongresi'nin toplanmasında etkilidir. *Hadisat, Albayrak* ve *Le Pays* gazetelerini çıkarmıştır.

Cevap: B

34.

	Kabul Edilen Kanun	Uyarlama Yapılan Ülke
III.	**Türk Ceza Kanunu**	**İtalya**
II.	Medeni Kanun	İsviçre
I.	**Ticaret Kanunu**	**Almanya**
IV.	İcra ve İflas Kanunu	İsviçre
V.	Borçlar Kanunu	İsviçre

Tablonun doğru olabilmesi için I ve III. Öncüller yer değiştirmelidir ve tablo yukarıdaki şekilde olmalıdır.

Cevap: B

35.
- 1924 yılındaki "Devletin dini İslam'dır." maddesi 1928 yılında Anayasa'dan çıkarılmıştır.
- 1928 yılında milletvekillerinin yemin şekli değiştirilmiştir.
- 1930, 1933, 1934 yıllarında kadınlara verilen siyasi haklar eklenmiştir.
- 1930 yılında seçmen yaşı yükseltilmiştir.

1924 Anayasası'na dair verilen yukarıdaki değişikliklerden hareketle:

I. Anayasa laikleştirilmiştir. **DOĞRU.** Çünkü devletin dini İslam'dır maddesi Anayasa'dan çıkarılmış ve Anayasa laikleştirilmiştir.

II. Cumhuriyet rejiminin daha iyi uygulanmasını sağlayan hamleler yapılmıştır. **DOĞRU.** Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi oy kullanan kişi sayısını arttırdığı için cumhuriyet rejimi daha iyi uygulanmıştır.

III. Siyasi alanda kadın erkek eşitliği sağlanmıştır. **DOĞRU.** 1930, 1933 ve 1934 yıllarında verilen siyasi haklar ile siyasi alanda kadın erkek eşitliği sağlanmıştır.

Cevap: E

36. Fransa başta olmak üzere Avrupa'nın Alman işgalinden kurtarılmasını amaçlayan harekât Normandiya Çıkarması'dır. Eisenhower liderliğinde düzenlenmiştir.

B) **Merkür Harekâtı:** Almanların Girit adasına düzenlediği harekâttır.

C) **Tourch Harekâtı:** ABD ve İngiltere kuvvetlerinin K. Afrika'da düzenlediği harekâttır.

D) **Barbarossa Harekâtı:** Almanların SSCB üzerine düzenlediği harekâttır.

E) **Kartal Hücumu:** Almanların İngiltere üzerine düzenlediği harekâttır.

Cevap: A

37. **Muğla Ovası**, yer kabuğu hareketleri (faylanma) ile oluşan bir tektonik ova değil; kireçtaşlarının erimesiyle oluşan bir **polye (karstik ova)** örneğidir.

Cevap B

38. Öncüllerde çernezyom (V-Erzurum/Kars), terra-Rossa (I–Muğla-Antalya), volkanik topraklar (III - İç Anadolu) ve podzol (II - Batı Karadeniz) özellikleri verilmiştir.

IV numaralı alana (Doğu Anadolu iç kesimleri) dair bir toprak tanımı yukarıda yoktur. Burada (Muş çevresi) daha çok vertisol topraklar yaygındır.

Cevap D

39. 2020 piramidinde tabanın daralması doğurganlığın azaldığını, üst kısmın genişlemesi ise yaşlı nüfusun arttığını gösterir. Bu durum toplumun yaşlandığını kanıtlar; dolayısıyla **medyan yaş (ortanca yaş) azalmaz, artar.**

Cevap E

40. Enerjide dışa bağımlılığı azaltmak için öncelikle yerli ve yenilenebilir (alternatif) kaynaklara yönelinmelidir. Ayrıca tek bir kaynağa veya ülkeye bağlı kalmamak için **kaynak tedarik edilen ülke sayısını artırmak** stratejik bir güvenlik (enerji arz güvenliği) hamlesidir.

Cevap B

41. **Kıl keçisi** yetiştiriciliği en yoğun olarak Toros Dağları kuşağında (Mersin, Antalya) yapılır. **Ankara** ise kendine has tiftik keçisiyle ünlüdür; dolayısıyla E seçeneği yanlıştır.

Cevap E

42. III numaralı alan (Gaziantep – Şanlıurfa) demir yolu ağının güçlü olduğu bir yerdir. Ancak I (Çanakkale), II (Muğla/Menteşe), IV (Doğu Karadeniz) ve V (Ağrı-Iğdır) çevresinde engebeli yer şekilleri nedeniyle demir yolu ulaşımı yoktur.

Cevap C

43. Paragrafta geçen "gerçekliğin ruhsal/zihinsel temelli olması", "duyu organlarının yanıltıcılığı" ve "değişmez evrensel bilgilerin akıl yoluyla açığa çıkarılması" vurguları doğrudan İdealizm felsefesinin temel dayanaklarıdır. Platon ve Hegel gibi düşünürlerce temsil edilen bu akımda, eğitim sisteminin odak noktası öğrencinin zihnini ve karakterini evrensel doğrulara göre şekillendirmektir; Realizm (B) gerçekliği dış dünyadaki maddesel varlıklara bağlarken, Pragmatizm (C) bilginin fayda sağladığı sürece doğru olduğunu savunur, Varoluşçuluk (D) bireysel özgürlüğe, Natüralizm (E) ise doğaya uygunluğa odaklanır. Dolayısıyla, bilgiyi zihinsel bir süreç ve mutlak bir gerçeklik olarak ele alan doğru cevap A seçeneğidir.

Cevap: A

44. Eğitimin bireylere kazandırdığı bilgi ve becerilerin onların verimliliğini artıracağını, bu artışın hem kişisel geliri hem de ulusal kalkınmayı tetikleyeceğini savunan yaklaşım eğitimin ekonomik temelini oluşturur. Soruda geçen "bütçe artırımı", "üretim kapasitesi", "istihdam" ve özellikle eğitimin bir "yatırım" (beşerî sermaye) olarak ele alınması, eğitimin kaynakların etkili kullanımı ve kalkınma üzerindeki etkisine odaklandığını gösterir; Politik temel (A) devletin ideolojisi ve vatandaş yetiştirme düzeniyle, felsefi temel (C) eğitimin amaç ve değerleriyle, sosyal temel (D) toplumsal yapı ve kültür aktarımıyla ilgili olduğu, hukuksal temel (E) yasalara ve kanunlara uygunluk olduğu için doğru cevap B seçeneğidir.

Cevap: B

45. Soruda vurgulanan "hiç duyulmamış", "sıra dışı", "orijinal" ve "kalıpların dışına çıkan" ifadeleri, doğrudan yaratıcı düşünme becerisinin temel karakteristikleri olan akıcılık, esneklik ve özellikle de özgünlük boyutlarına işaret etmektedir. Eleştirel düşünme bir bilginin doğruluğunu, mantığını test etmeye ve sorulamaya; yansıtıcı düşünme hatalardan ders çıkarmaya ve deneyimleri dikkate alamaya; analitik düşünme parçalara ayırıp incelemeye, metabilişsel düşünme ise bireyin kendi öğrenme sürecinin farkında olmasına odaklanır. Yaratıcı düşünme, mevcut verilerden yola çıkarak "yeni ve benzersiz" bir ürün veya fikir ortaya koyma sürecini temsil ettiği için doğru cevap A seçeneğidir.

Cevap: A

46. Soruda anlatılan süreç, geleneksel yüz yüze eğitim ile çevrim içi (online) eğitim yöntemlerinin bir araya getirilmesi esasına dayanan Harmanlanmış Öğrenme Modeli'dir. Bu modelde öğrenme yaşantıları tek bir kanalla sınırlı kalmaz; çevrim içi içerikler öğrenciye zaman ve mekân esnekliği sunarken, yüz yüze oturumlar derinlemesine uygulama ve etkileşim fırsatı sağlar. Senaryoda belirtilen "videoların önceden izlenmesi ve sınıfta uygulama yapılması" durumu, harmanlanmış öğrenmenin popüler bir türü olan "Ters Yüz Edilmiş Sınıf" modeline de örnektir. A seçeneği (Uzaktan Eğitim): Öğretmen ve öğrencinin tamamen farklı mekânlarda olduğu eğitimdir. B seçeneği (Senkron Öğrenme): Eğitimin canlı ve aynı anda yapılmasıdır. D seçeneği (Tam Öğrenme): Bir ünite öğrenilmeden diğerine geçilmeyen, eksiklerin tamamlandığı modeldir. E seçeneği (Programlı Öğretim): Küçük adımlar ve anında dönüt ilkelerine dayanan bireysel öğrenme tekniğidir. Hem dijital hem fiziksel ortamın birleşimi vurgulandığı için doğru cevap C seçeneğidir.

Cevap: C

47. Soruda vurgulanan "gerçek bir gazete haberinin sınıfa getirilmesi", "yaşanmış bir sorunun analiz edilmesi" ve "öğrencilerin bu spesifik durum üzerinden çözüm üretmesi" süreçleri doğrudan örnek olay yönteminin karakteristik özellikleridir. Örnek olay yöntemi, öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini geliştirirken onlara kuramsal bilgileri gerçek yaşam durumlarına uygulama fırsatı verir. Benzetim (A) gerçek ortamın tehlikeli olduğu durumlarda yapay bir model üzerinde çalışma yapılmasıyken, beyin fırtınası (C) kısa sürede çok sayıda fikir üretmeye, problem çözme (D) ise daha uzun vadeli ve bilimsel araştırma basamaklarını içeren süreçlere odaklanır. Bu senaryoda sınırlı bir metin veya olay üzerinden gidilerek sınıf içi tartışma ile sonuca ulaşıldığı için doğru cevap B seçeneğidir.

Cevap: B

48. Soruda vurgulanan "uzman kişilerin konuyu farklı yönleriyle ele alması", "seri oturumlar hâlinde gerçekleşmesi" ve en önemlisi sunumların sonunda bir "bildiri/kitapçık" yayımlanması özellikleri doğrudan sempozyum tekniğinin ayırt edici nitelikleridir. Panel (A) daha samimi bir havada konunun derinlemesine tartışılmasına odaklanırken; zıt panel (B) sınıfın soru soran ve cevap veren grup olarak ikiye ayrılmasıdır; Kollegyum (C) uzman grubuna bir öğrenci grubunun soru sorması esasına dayanır; forum (E) ise dinleyicilerin sürece aktif katılarak ve görüş bildirerek soru-cevap yapmasıdır. Akademik ağırlığı yüksek olan ve bildirilerin sunulduğu bu teknik bilgi şöleni olarak da adlandırıldığı için doğru cevap D seçeneğidir.

Cevap: D

49. Merve Öğretmen'in sınıf yönetiminde sergilediği bu kapsayıcı tavır, farklı yönetim modellerinin güçlü yanlarını bir araya getiren bütünsel modelin (sistem modeli) en temel özelliğidir. Bu model; istenmeyen davranış gerçekleştikten sonra verilen cevabı (tepkisel), sorunun oluşmasını engelleyen fiziksel ve eğitsel hazırlıkları (önleyici) ve öğrencinin yaş/olgunluk düzeyine uygun beklentiler oluşturmayı (gelişimsel) bir bütün olarak ele alıp sistemli bir şekilde uygular. Diğer seçeneklerdeki modeller sınıf yönetiminin sadece belirli bir boyutuna odaklanırken (örneğin sadece kurallara veya sadece önlemlere), bütünsel model tüm bu süreçleri birbirinin tamamlayıcısı olarak gördüğü için doğru cevap D seçeneğidir.

Cevap: D

50. Gölge öğrenciler; aşırı sessiz, içe kapanık, varlığı yokluğu bir fark edilmeyen öğrencilerdir. Kendiliğinden gönüllü olarak hiçbir etkinliğe katılmazlar. Arka planda kalıp gözden kaçan öğrencilerdir. Genellikle öğretmen ve diğer öğrenciler onların farkına varmazlar ya da bu tipteki öğrencileri iyi tanımazlar. "Sıklıkla öğretmenden destek ve teşvik beklerler." ifadesi bağımlı öğrencilere, "Çoğunlukla okula ve onunla ilgili her şeye açık veya gizli başkaldırırlar." ifadesi ise yabancılaşmış öğrencilere uygundur.

Cevap: C

51. Program okuryazarlığına göre program değerlendirme, eğitim programını ya da programın herhangi bir ögesini kabul etmek, değiştirmek ya da çıkarmak amacıyla çeşitli ölçme araçları kullanarak toplanan verileri programın etkililiğinin işaretçileri olan ölçütlerle karşılaştırma sürecidir. Bir programın değerlendirilmesi; durumu belirleme, gözden geçirme, karşılaştırma, gereksinimleri belirleme, amaçlara ulaşılıp ulaşılmadığını saptama gibi önemli işlevleri yerine getirmede kullanılabilecek bir araç olarak düşünülebilir. Yani değerlendirme programın etkililiği konusunda karar verme sürecidir.

Cevap: D

52. Fehmi Öğretmen'in, öğrencilerine çarpma işlemi öğretmeden önce toplama işlemini tüm öğrencilerinin tam olarak öğrendiğinden emin olmaya çalışması doğrusal programlama yaklaşımını kullandığını gösterir. Birbiri ile ardışık sıralı, yakın ilişkili ve zorunlu ya da önkoşul öğrenmelerin ağırlıklı olduğu konuların düzenlenmesinde doğrusal programlama yaklaşımı özellikle aşamalılık özelliği taşıyan dersler ya da konular için kullanılır. Çarpma işleminin ön koşulu toplama işlemidir. Toplama işlemini öğrenmeden çarpma işlemini yapmak mümkün değildir. Haldun Öğretmen'in, önceki yıl "Ekonomik faaliyetlerle coğrafi özellikleri ilişkilendirir." kazanımına dönük konuları bu yıl daha da ayrıntılı bir şekilde öğrencilerine kazandırması sarmal yaklaşıma göre içeriğin yapılandırıldığını gösterir. Sarmal yaklaşım; program içeriğinin sınıflar ilerledikçe daha detaylı olarak fakat genel çerçevesi değişmeden öğrencilere sunulması fikrine dayanmaktadır. Sultan Öğretmen'in, öğrencilerinden birinin geçirmiş olduğu trafik kazasının ardından ders planına "Trafik kurallarına uymanın önemi" konusunu eklemesi ise sorgulama merkezli yaklaşıma uygundur. Sorgulama merkezli yaklaşımda içerik öğrencinin sorularına, yaşantısına dayalı olarak düzenlenir. Sabit bir içeriğin kullanılması yerine esnek bir içerik anlayışı vardır.

Cevap: B

53. Soruda başarı puanının vize ve final notlarının belirli oranlarda matematiksel bir formüle (başarı indeksi) dayalı olarak hesaplanması, en az iki farklı değişken arasındaki bağıntıdan yeni bir ölçüm elde edildiğini gösterir ki bu durum türetilmiş ölçme olarak tanımlanır. Sertifika alacak öğrencilerin belirlenmesinde kullanılan "sınıfın ilk %20'si" ifadesi ise, ölçütün bireyin kendi başarısından ziyade grubun genel başarı düzeyine (normuna) göre belirlendiğini, yani sonucun başkalarının performansına bağlı olduğunu ifade ettiği için bağıl ölçüttür; dolayısıyla her iki şartı da sağlayan doğru seçenek D seçeneğidir.

Cevap: D

54. Soruda vurgulanan, testin ölçmeyi amaçladığı soyut bir özelliği (akademik öz güven) başka değişkenlerle karıştırmadan ne derece doğru ölçebildiği durumu doğrudan yapı geçerliliği ile ilgilidir. Yapı geçerliliği, bir testin dayandığı kuramsal temelleri ne derece temsil ettiğini belirleme sürecidir ve senaryoda kullanılan "benzer bir ölçekle karşılaştırma yaparak yüksek korelasyon bulma" (ölçütle karşılaştırma) stratejisi, yapı geçerliliğini destekleyen en önemli yöntemlerden biridir; Kapsam geçerliliği (A) soruların konu alanını örneklemesine, yordama (C) gelecekteki başarıyı tahmin etmeye, görünüş (D) testin ne ölçüyor göründüğüne odaklandığı, uygunluk, önceki ölçütü dikkate alma olduğu için doğru cevap B seçeneğidir.

Cevap: B

55. İstatistiksel bir dağılımda, uçlarda yer alan çok yüksek veya çok düşük puanlar merkezî eğilim ölçülerini farklı şekillerde etkiler; aritmetik ortalama, gruptaki tüm puanların toplamına dayandığı için uç değerlere karşı en hassas ölçüdür ve sağa çarpık (pozitif kayışlı) dağılımlarda çok yüksek puan alan birkaç kişi ortalamayı yukarıya doğru çeker. Medyan (ortanca) puanların tam ortasındaki değer olduğu için uç değerlerden aritmetik ortalama kadar etkilenmez, mod (tepe değer) ise en sık tekrar eden puan olduğu için genellikle en küçük değerde kalır; bu nedenle sağa çarpık dağılımlarda değerlerin büyüklük sıralaması her zaman Aritmetik Ortalama > Medyan > Mod şeklinde gerçekleştiği için doğru cevap B seçeneğidir. (Simetrik/Normal dağılımlarda ise bu üç değer birbirine eşit olur: Mod = Medyan = Aritmetik Ortalama).

Cevap: B

56. Klasik koşullanma kuramına göre, bir organizmanın koşullu uyarıcıya (köpek) verdiği koşullu tepkinin (korku) devam edebilmesi için, bu uyarıcının zaman zaman koşulsuz uyarıcı (ısırma/acı) ile pekiştirilmesi gerekir. Soruda belirtildiği üzere, koşullu uyarıcı olan "köpek" tek başına defalarca sunulmuş ancak pekiştireç olan "ısırma" eylemi gerçekleşmemiştir; bu durum sonucunda koşullu uyarıcı ile koşulsuz uyarıcı arasındaki bağ zayıflamış ve tepki ortadan kalkmıştır ki bu süreç doğrudan sönme olarak tanımlanır. Seçeneklerdeki Alışma (A) duyusal bir eşik değişimidir (Örn: Kokuyu bir süre sonra duymamak); Kendiliğinden Geri Gelme (D) sönen bir tepkinin bir süre sonra aniden tekrar ortaya çıkmasıdır; Sistematik Duyarsızlaştırma (E) ise sönmeyi sağlamak için kullanılan kademeli bir "yöntemdir", ancak gerçekleşen "öğrenme ilkesi" sorulduğu için doğru cevap C seçeneğidir.

Cevap: C

57. Sosyal öğrenme sürecinde modelin özellikleri, gözlemcinin o davranışı taklit edip etmeyeceğini belirleyen en kritik unsurlardan biridir; soruda vurgulanan dünya çapındaki başarı ve hayran kitlesi, modelin toplum gözündeki yüksek statüsüne işaret etmektedir. Gözlemciler genellikle kendilerinden daha prestijli, uzman veya güçlü gördükleri kişileri model alma eğilimindedirler çünkü bu kişilerin davranışlarının ödüllendirilme ihtimalinin daha yüksek olduğunu düşünürler. Diğer seçeneklere bakıldığında; Benzerlik modelin gözlemciye fiziksel veya sosyal olarak yakın olmasıyken, burada modelin "üstünlüğü" ve "prestiji" satın alma davranışını tetiklediği için doğru cevap E seçeneğidir.

Cevap: E

58. Soruda vurgulanan "aniden fark etme", "zihinsel bir hazırlık evresinden sonra çözümün bir bütün olarak ortaya çıkması" ve "parçalar arasındaki ilişkinin kavranması" durumları, Gestalt Ekolü'nün temel kavramlarından olan içgörüsel öğrenmenin tipik özellikleridir. Deneme - yanılma (A) yönteminde birey fiziksel olarak birçok yanlış yol denerken; içgörüsel öğrenmede çözüm zihinsel bir kuluçka evresinden sonra aniden ve tam olarak gerçekleşir. Sosyal öğrenme (B) ise başkalarını model almayı ifade eder; gizil öğrenme (C) farkında olmadan gerçekleşen öğrenmelerle ilgilidir, Tepkisel koşullanma duygu ve fizyolojik durumlara yöneliktir. Can'ın durumunda problemin yapısını kavrayarak ulaşılan ani bir çözüm söz konusu olduğu için doğru cevap D seçeneğidir.

Cevap: D

59. Gelişim sürecinde fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal alanlar birbirinden bağımsız değildir; bir alanda meydana gelen olumlu ya da olumsuz bir değişim, zincirleme olarak diğer alanları da etkiler. Soruda Arda'nın fiziksel bir özelliği olan boy ve güç avantajının, onun sosyal (liderlik, girişkenlik) ve duygusal (öz güven, öz saygı) gelişimini doğrudan etkilediği açıkça görülmektedir. Bu durum, gelişim alanlarının birbiriyle etkileşim içinde olduğunu savunan "Gelişim bir bütündür" ilkesinin tipik bir örneğidir. Diğer seçeneklere bakıldığında; Bireysel farklar (A) çocuklar arası çeşitliliğe, süreklilik (B) gelişimin durmaksızın devam etmesine, genelden özele (D) kaba motor becerilerden ince motor becerilere geçişe vurgu yapar; kritik dönem (E) çevreden öğrenmeye en açık dönemdir, ancak alanlar arası etkileşim söz konusu olduğu için doğru cevap C seçeneğidir.

Cevap: C

60. Piaget'nin Bilişsel Gelişim Kuramı'na göre işlem öncesi dönemdeki (2-7 yaş) çocuklar, tümdengelim veya tümevarım gibi mantıksal akıl yürütme becerilerine henüz sahip değildir. Bu dönemdeki çocuklar, birbirini takip eden iki özel durum (Örn: Yumurta yemek ve sabah vaktinin gelmesi) arasında tek yönlü ve mantıksal dayanağı olmayan bir bağ kurarlar. Selin'in zihninde "sabah" kavramı "yumurta yemek" özel yaşantısı ile eşleşmiştir; dolayısıyla yumurta yoksa sabahın da olmayacağı sonucuna varmaktadır. Bu durum literatürde özelden özele akıl yürütme olarak adlandırılır. B seçeneği: Dünyayı sadece kendi bakış açısıyla görmesidir. C seçeneği: Bir nesnenin veya olayın sadece bir özelliğine takılıp diğerlerini görememesidir (Örn: Sadece bardağın boyuna bakıp genişliğini ihmal etmek). D seçeneği: Cansız nesnelere canlılık özelliği yüklemektir. E seçeneği: Doğa olaylarının insanlar tarafından yapıldığına inanmaktır. Selin'in yaptığı hatalı mantıksal eşleştirme olduğu için doğru cevap A seçeneğidir.

Cevap: A

61. Soruda anlatılan durumda birey, yaşadığı başarısızlığın yarattığı hayal kırıklığı ve kaygıdan kurtulmak için gerçek sebebi (yetersiz puan alması) bir kenara bırakıp, durumu kendince haklı ve mantıklı gösterecek "özel okulun daha iyi olduğu" gibi sahte bir neden üretmiştir. Mantığa Bürünme (Neden Bulma) mekanizmasında kişi, "ulaşamadığı ciğere mundar diyen kedi" misali, elde edemediği hedefi değersizleştirerek veya başarısızlığına akla uygun kılıflar uydurarak egosunu korumaya çalışır. Diğer seçeneklere bakıldığında; Yansıtma (A) suçun başkasına (Örn: Sınav zordu) atılması, Karşıt Tepki (C) hissedilenin tam tersinin (Örn: Üzgünken çok mutluymuş gibi davranmak) gösterilmesi, Yüceltme (D) ilkel dürtülerin sosyal kabul gören alanlara (Örn: Öfkesini spora yönlendirmek) kaydırılması, Ödünleme (E) ise bir alandaki eksikliğin başka bir başarıyla (Örn: Dersleri kötüyken sporda şampiyon olmak) kapatılmasıdır; dolayısıyla uydurulan "mantıklı gerekçe" vurgusu nedeniyle doğru cevap B seçeneğidir.

Cevap: B

62. Rehberlik servisleri tarafından sunulan psikolojik danışma, yöneltme veya yerleştirme gibi hizmetlerin amacına ulaşıp ulaşmadığını, öğrencide beklenen değişikliğin kalıcı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tüm çalışmalara izleme ve değerlendirme denir. Soruda, sunulan bir "Atılganlık Eğitimi" programının üzerinden belirli bir zaman geçtikten sonra (6 ay) sonuçların kontrol edilmesi, bu hizmetin tipik bir örneğidir. İzleme hizmeti, aynı zamanda rehberlik programının aksayan yönlerini görmek ve sistemi iyileştirmek için de kritik bir geri bildirim kaynağıdır. Diğer seçeneklere bakıldığında; Konsültasyon(Müşavirlik) (A) okul personeli ve velilerle iş birliği yapmayı, oryantasyon (B) yeni gelen öğrencileri okula alıştırmayı, sevk (D) uzmanlığı aşan durumlarda öğrenciyi başka kurumlara göndermeyi ifade eder. Bu senaryoda sunulan hizmetin "sonrasına" odaklanıldığı için doğru cevap C seçeneğidir.

Cevap: C

63. Anne Roe, meslek seçimini çocukluk dönemindeki ihtiyaç doyumu ve ebeveyn tutumlarına dayandıran tek kuramcıdır. Roe'ya göre, çocuklukta "aşırı koruyucu" veya "sevgi dolu" ortamlarda büyüyen bireyler, ileride insanlarla etkileşimin yoğun olduğu (sosyal hizmetler, iş dünyası, sanat vb.) mesleklere yönelirken; "soğuk" veya "reddedici" aile ortamında büyüyenler insan dışı objelere (teknoloji, bilim, tarım vb.) odaklanan meslekleri seçme eğilimindedir. Soruda vurgulanan "çocukluk yaşantısı-meslek seçimi" ilişkisi doğrudan Anne Roe'nun kuramını işaret eder. Diğer seçeneklere bakıldığında; Super (A) benlik kavramına ve yaşam dönemlerine, Holland (B) kişilik tiplerine, Gottfredson (D) daraltma ve uzlaşmaya, Parsons (E) ise özellik-faktör uyumuna odaklandığı için doğru cevap C seçeneğidir.

Cevap: C

64. Sınıf rehber öğretmeninin temel görevi, rehberlik servisinin hazırladığı genel program çerçevesinde sınıf düzeyindeki etkinlikleri uygulamak, öğrenciyi tanımak ve rehberlik servisiyle koordinasyonu sağlamaktır; ancak D seçeneğinde belirtilen "kişilik envanterlerini uzman düzeyinde yorumlamak" ve "psikolojik ölçme araçlarının teknik analizini yapmak" sınıf öğretmeninin değil, doğrudan okul rehber öğretmeninin (Psikolojik Danışman) uzmanlık alanına giren bir sorumluluktur. Sınıf öğretmeni test ve envanterlerin uygulanmasına yardımcı olabilir, ancak klinik veya teknik yorumlama yapamaz. Diğer seçeneklerdeki plan hazırlama (B), dosya tutma (A), etkinlikleri deftere işleme (C) ve BEP süreçlerinde iş birliği yapma (E) görevleri Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik Hizmetleri Yönetmeliği uyarınca sınıf rehber öğretmeninin asli görevleri arasında yer aldığı için doğru cevap D seçeneğidir.

Cevap: D

65. Denge; materyale yerleştirilecek nesnenin algılayıcının gözü açısından algılanan ağırlığıdır. Bir tasarımda denge unsuru gözetilmediği takdirde materyal beklenen etkiyi yaratamaz. Burada sözü edilen denge, tasarımı oluşturan hareketli unsurların belirlenen düzlem üzerindeki dengeli dağılımıdır. Denge iki türlüdür: Formal (simetrik) denge; bir görsel, merkezden ikiye bölündüğünde tasarımın her iki tarafta da birbirine yansımasıdır. İnformal (simetrik olmayan) denge ise; görselin ağırlığının her iki tarafta da birbirinden farklı olmasıdır. Öğretim üyesinin kullandığı görselde her iki tarafa eşit ağırlık bindiği için formal bir dengeden söz edilebilir.

Cevap: C

66. Teknoloji okuryazarlığı, bireyin sadece bir bilgisayarı açıp kapatması veya temel yazılımları kullanmasının ötesinde; teknolojinin doğasını anlama, bilgiyi bulma, analiz etme, etik kurallar çerçevesinde teknolojik araçlarla içerik üretme ve bu araçları problem çözme sürecinde etkili bir biçimde kullanma yeteneğidir. Soruda belirtilen bilgiye ulaşma, sentezleme, görsel araçları seçme ve telif hakları gibi etik unsurlara dikkat ederek dijital bir ürün ortaya koyma süreci, teknolojinin hem teknik hem de bilişsel ve etik boyutlarını kapsadığı için kapsamlı bir teknoloji okuryazarlığı örneğidir. Bilgisayar okuryazarlığı (B) daha çok teknik becerilere, medya okuryazarlığı (C) mesajların eleştirel analizine, bilgi okuryazarlığı (E) ise bilginin ihtiyacını saptayıp bulmaya odaklandığı; ancak senaryoda tüm bu süreçlerin teknolojik araçlar ve üretimle birleştiği görüldüğü için doğru cevap A seçeneğidir.

Cevap: A

67. Soruda öncüllerle verilen özellikler analiz edildiğinde; I. öncül (dayanışma ve yardımlaşma anlayışı kazandırma) eğitimin genel işlevleri arasında yer alıp yaygın eğitimde de görülebilirken, II. öncül yaygın eğitimin okul öncesinden yükseköğretime kadar uzanan sarmal ve aşamalı (örgün) yapının aksine "kademelendirilmemiş" olma özelliğini doğru yansıtır. III. öncül hizmet içi eğitim gibi yaygın eğitim faaliyetlerinin temel amacını ifade eder; ancak IV. öncülde belirtilen "süreç sonunda diploma verilmesi" özelliği sadece okul sistemini kapsayan örgün eğitime (ilkokul, ortaokul, lise, üniversite) ait bir karakteristik olup, yaygın eğitim süreçlerinin (kurslar, seminerler) sonunda diploma değil sertifika, katılım belgesi veya kurs bitirme belgesi verildiği için IV. ifade kesinlikle yaygın eğitimin bir özelliği değildir. I, II ve III yaygın eğitimin, IV ise örgün eğitimin özelliğidir.

Cevap: C

68. Eğitim sisteminin girdileri; hedefe ulaşmak için dışarıdan alınan her türlü malzemedir. Sistemin girdilerinin hedefler doğrultusunda işlendiği, biçimlendiği, yeniden oluşturulduğu yani istendik ürün durumuna getirildiği bölümdür. Girdilerin işlemler bölümünden hedefler doğrultusunda biçimlendirilip oluşturulmasının sonunda ortaya çıkan ürünlerin tümüdür. Dönüt ise hedefin gerçekleşme derecesine bakılarak sistemin işleyip işlemediğini, işlemeyen yanların neler olduğunu, bunların nasıl ve ne yolla giderileceğini belirlemek amacıyla yapılan tüm etkinliklerdir. Bu bağlamda "Derste kullanılan teknoloji." sistemin işlem ögesidir. Buradaki vurgu bu teknolojinin kullanılıyor olmasıdır. İşlem ögesi de öğretimin gerçekleştiği bölümdür. "Öğretmenin yaptığı izleme testleri" de işlem basamağı ile ilgilidir. İzleme testi dendiğinde akla çıktı gelmemelidir. Çıktı, düzey belirleyici ya da değer biçici olarak adlandırılan süreç sonundaki sınavlarla ilgilidir. İzleme testleri süreçte uygulanır ve amaç öğrenme eksikliklerini, kavram yanılgılarını belirleyerek öğretimi yeniden planlamaktır. "Millî eğitimin ilkeleri" önceden planlanmıştır ve Millî Eğitim Temel Kanunu'nda yer almaktadır. Bu durum sistemin girdi ögesiyle ilgilidir. "Ortaya çıkan olumlu ya da olumsuz davranışlar" süreç sonunda gerçekleşir ve sistemin çıktısı olarak kabul edilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Cevap: D

69. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde ölçme ve değerlendirme, sadece bir not verme aracı değil, öğretimin ayrılmaz bir parçası ve geliştirici bir süreç olarak yapılandırılmıştır. Soruda belirtilen "öğrenci gelişimini takip etme", "öğretim yöntemlerini iyileştirme" ve "öğrenme çıktılarına ulaşma" vurguları, doğrudan öğrenciden toplanan somut verilere işaret eder. Bu modelde, öğrencilerin birimlerdeki hedeflere (bilgi, beceri, eğilim ve değerler) ne derece ulaştığını gösteren gözlem formları, performans görevleri, öz değerlendirme raporları ve portfolyoların tamamı Öğrenme Kanıtları başlığı altında toplanır. Öğretmen, bu kanıtları analiz ederek öğrenme eksikliklerini belirler ve paydaşlara (veli, öğrenci) sürece dair nitelikli geri bildirim sağlar. Seçeneklerdeki Programlar Arası Bileşenler (A) sosyal sorumluluk ve değerler gibi dikey konuları, Disiplinler Arası İlişkiler (C) dersler arası geçişleri, İçerik Çerçevesi (E) ise konunun sınırlarını ifade ederken; ölçme ve değerlendirme sürecinin rehberlik edici tüm verilerini kapsayan en doğru terim B seçeneğidir.

Cevap: B

70. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde "iradeli" öğrenci profili, bireyin kendi hayatına yön verme noktasında sergilediği kararlılık ve disiplinle ilgilidir. Modelin temel metinlerinde iradeli öğrenci; tutarlı davranan, öz denetim sahibi olan, sorumluluk alan ve azimli bir duruş sergileyen birey olarak tanımlanır. Seçenekleri incelediğimizde; meraklı ve araştırmacı olma (D) daha çok "sorgulayıcı" profiliyle, estetik bakış (A) "estetik" değerlerle ilişkilendirilirken, iradenin en somut yansıması olan davranışlarda süreklilik ve kendi kararlarının arkasında durma yetisi bizi C seçeneğine (Öz denetim sahibi ve tutarlı olma) götürür. İradeli birey, anlık dürtülerine göre değil, benimsediği değerler doğrultusunda tutarlı bir yol izlediği için bu iki kavram modelin merkezinde yer alır.

Cevap: C

71. Maarif Modeli'nde "Merhametli" öğrenci profili; sadece bireysel bir acıma duygusunu değil, şefkati, affediciliği, paylaşmayı ve toplumsal sorumluluk almayı kapsayan geniş bir erdem alanını temsil eder. Soruda vurgulanan "şefkatli yaklaşım", "hataları affetme", "iyilik yapmaktan mutluluk duyma" ve "kaynaklarını diğerleriyle paylaşma" ifadeleri, bireyin hem kendisiyle hem de toplumla kurduğu barışçıl ve destekleyici ilişkiyi simgeler ki bu da modelin merhamet tanımıyla birebir örtüşmektedir; İradeli profil (B) öz denetim ve kararlılığa, ahlaklı profil (C) daha çok dürüstlük ve hakkaniyete, bilge profil (D) ise merak ve akıl yürütmeye odaklandığı için doğru cevap A seçeneğidir.

Cevap: A

72. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde yer alan farklılaştırma yaklaşımlarından zenginleştirme, özellikle öğrenme hızı yüksek veya özel yetenekli öğrencilerin ihtiyaçlarına yanıt vermek amacıyla; öğretim programının kapsamını genişleten, derinlemesine araştırmayı teşvik eden ve üst düzey düşünme becerilerini (analiz, sentez, değerlendirme) odağa alan uygulamalardır. Soruda vurgulanan "karmaşık düşünce yapılarını keşfetme", "genişletilmiş öğrenme fırsatları" ve "ileri düzey kavramlar" ifadeleri, öğrenciyi mevcut seviyesinin daha ilerisine taşıyan bir derinleşme sürecini simgelediği için doğrudan B seçeneği olan zenginleştirme ile ilgilidir. Buna karşılık "Destekleme" (A) ise öğrenme güçlüğü çeken veya eksikleri olan öğrencilerin temel kazanımlara ulaşmasını sağlamak amacıyla yapılan kolaylaştırıcı ve pekiştirici müdahaleleri ifade eder; ancak senaryoda "üst düzey gelişim" ve "derinlemesine öğrenme" vurgulandığı için doğru cevap zenginleştirmedir.

Cevap: B

73. Türkiye Cumhuriyeti 1982 Anayasası madde 106'ya göre;

Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde, kırk beş gün içinde Cumhurbaşkanı seçimi yapılır.

Cevap B

74. Sorunun şıklarında verilen tüm özellikler insan haklarının temel özellikleridir. Ancak soruda sorulan özellik insan haklarının bireyselliğini ifade etmektedir. Nitekim insan hakları sınıf, zümre, ırk vb. şekilde tasnife tabi olmaksızın tüm bireyler için geçerlidir.

Cevap: D

75. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nda okula devam zorunluluğu oldukça sıkı düzenlenmiştir ve buna aykırı davranışlara uygulanacak yaptırımlar da açık biçimde belirtilmiştir. Soruda verilen ifadeleri tek tek değerlendirdiğimizde A seçeneği doğrudur çünkü kanuna göre ilköğretim çağında olup okula devam etmeyen çocukların çalıştırılması yasaktır. B seçeneği de doğrudur çünkü okula devam eden çocuklar, ilgili mevzuata uygun olmak şartıyla yalnızca ders saatleri dışında çalıştırılabilir. C seçeneği de kanuna uygundur çünkü öğrencilerin izinsiz özel kurs ve dershanelere yönlendirilmesi yasaklanmıştır. E seçeneği de doğrudur çünkü kanunda belirtilen idarî para cezalarının mahallî mülkî amir tarafından verileceği açıkça ifade edilmiştir. Ancak D seçeneği yanlıştır çünkü kanunda belirtilen idarî para cezası miktarı "beş yüz ile bin Türk Lirası arasında" verilmez; ceza miktarları hükümlere aykırı davrananlara dört yüz Türk Lirasından bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir şeklinde düzenlenmiştir. Dolayısıyla D seçeneği kanun metnindeki ifadeyi doğru yansıtmadığı için yanlış olan seçenektir. Bu nedenle doğru cevap D'dir.

Cevap: D

76. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nda okulların arsa ve arazi işleri ayrıntılı biçimde düzenlenmiş olup uygulama bahçeleri hem eğitim hem de ekonomik katkı amacıyla kullanılmaktadır. Buna göre öğretmenlerin okul bahçelerinden yararlanabilmesi ancak bunları kiraya verememesi (A) kanuna uygundur. Köy okullarında öğretmenler için belirli büyüklükte bahçe ayrılması (B) yine açıkça düzenlenmiştir. Uygulama bahçelerinde tarım derslerinin yapılması ve gerekli araç gerecin köy bütçesi ile okul gelirlerinden karşılanması (C) doğru bir ifadedir. Aynı şekilde bu bahçelerden elde edilen gelirlerin okul ihtiyaçları ve öğrencilerin yararı için kullanılması amacıyla köy bütçesine aktarılması (D) da kanuna uygundur. Ancak E seçeneğinde yer alan "uygulama bahçesinde kurulacak tesislerin mülki amir tarafından kararlaştırılması" ifadesi yanlıştır. Çünkü kanunda bu tür tesislerin belirlenmesi tek başına mülki amirin yetkisine bırakılmamış, uygulama bahçesinde bölge özelliklerine göre kurulacak tesislerin nelerden ibaret olacağı köy ihtiyar heyeti tarafından kararlaştırılır. Bu nedenle doğru cevap, yani yanlış ifade E seçeneğidir.

Cevap: E

77. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre yaygın eğitim, örgün eğitim sistemine hiç girmemiş, herhangi bir kademesinde bulunan ya da bu kademelerden ayrılmış bireylerin yaşam boyu öğrenme ihtiyaçlarını karşılamaya dönük olarak düzenlenir. Bu nedenle yaygın eğitimin amacı, bireyleri belli ve sınırlı bir yaş grubuna göre değil, ihtiyaçlarına ve yaşam koşullarına göre desteklemektir. Soruda doğru cevap C seçeneğidir. Çünkü "belli yaş grubundaki bireylerin eğitimini sağlamak" ifadesi yaygın eğitimin değil, daha çok örgün eğitimin mantığına uygundur. Örgün eğitim yaş, kademe, sınıf ve program esasına göre düzenlenirken yaygın eğitimde yaş sınırı temel belirleyici değildir. Buna karşılık A seçeneğinde yer alan okuma yazma öğretmek ve eksik eğitimleri tamamlama imkânı sunmak yaygın eğitimin temel amaçları arasındadır. B seçeneğinde belirtilen ekonominin gelişimi ve istihdam politikasına uygun biçimde bireylere meslek kazandırma da yaygın eğitimin önemli işlevlerinden biridir. D seçeneğinde ifade edilen boş zamanları yararlı biçimde değerlendirmeye dönük ortamlar hazırlamak da yaygın eğitimin sosyal ve kültürel amaçları arasında yer alır. E seçeneğinde geçen bireyler arası etkileşimi güçlendirecek sosyal ortamlar oluşturma anlayışı da yaygın eğitimin toplumsal yönüyle uyumludur. Bu yüzden seçenekler içinde yaygın eğitimin amaçları arasında yer almayan ifade C seçeneğidir.

Cevap: C

78. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda "Eğitim Araç ve Gereçleri" başlığı altında Millî Eğitim Bakanlığının bu alandaki görev ve sorumlulukları açıkça düzenlenmiştir. Buna göre eğitim araç ve gereçleri yalnızca ders kitaplarıyla sınırlı değildir. Öğretmen ve öğrencilere yardımcı olacak her türlü basılı materyal, eser ve eğitim araçları bu kapsamda değerlendirilir. Bu nedenle A seçeneği doğrudur. Bakanlığın bu araçları çağın gereklerine, yani gelişen eğitim teknolojisine ve öğretim programlarına uygun şekilde sağlamakla yükümlü olması da kanunda açıkça yer aldığı için B seçeneği doğrudur. Ders kitaplarının fiyatlarının belirlenmesi ve ilgililere sunulması görevi de Bakanlığa ait olduğundan D seçeneği doğrudur. Ayrıca Bakanlık, eğitim araç ve gereçlerini hazırlatırken kişi, komisyon veya yarışma yöntemlerinden yararlanabilir. Bu da E seçeneğini doğru kılar. Ancak C seçeneği yanlıştır. Çünkü kanunda eğitim araç ve gereçlerinin yurt dışından temin edileceğine dair bir zorunluluk yoktur. Aksine, bu araçların ülke içinde üretilmesi, geliştirilmesi ve farklı yöntemlerle hazırlanması esastır. Yurt dışından temin bir zorunluluk değil, sadece ihtiyaç hâlinde başvurulabilecek bir seçenek olabilir. Bu nedenle kanuna aykırı olan ifade C seçeneğidir.

Cevap: C

79. Doğru cevap A seçeneğidir. Çünkü 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na göre kınama ve ödeme kesintisi cezalarını eğitim ve uygulama merkezi müdürü verir, Akademiden çıkarma cezasını ise Disiplin Kurulu verir. A seçeneğinde bu yetkiler ters çevrilmiştir. Bu yüzden "doğru değildir" denilen ifade A'dır. B seçeneği doğrudur. Kanuna göre eğitim ve uygulama merkezi müdürü, muhakkikler tarafından önerilen disiplin cezasını aynen verebilir, hafifletebilir veya reddedebilir. Yani müdür, muhakkik teklifine bağlı pasif bir makam değildir. Belirli bir takdir yetkisine sahiptir. C seçeneği de doğrudur. Soruşturma, yetkili eğitim ve uygulama merkezi müdürü veya Akademi Başkanının, eğitim ve uygulama merkezi yöneticileri, eğitim personeli ya da Akademi Başkanlığı personeli arasından belirleyeceği muhakkikler eliyle yürütülür. Burada soruşturmayı bizzat herkesin yapması değil, yetkili makamların muhakkik görevlendirmesi esastır. D seçeneği de doğrudur. Eğitim ve uygulama merkezi müdürü, gerekçesini belirtmek suretiyle Akademi Başkanından eğitim ve uygulama merkezi dışından muhakkik görevlendirilmesini talep edebilir. Bu hüküm, özellikle tarafsızlık veya dosyanın niteliği bakımından dışarıdan muhakkik ihtiyacını karşılamaya yöneliktir. E seçeneği de doğrudur. Öğretmen adaylarının işledikleri disiplin suçlarından dolayı soruşturma açmaya yetkili makam eğitim ve uygulama merkezi müdürüdür. Bu da soruşturma başlatma yetkisinin ilk ve temel olarak müdürde toplandığını gösterir. Kısacası sorunun püf noktası şudur. Soruşturmayı başlatan makam eğitim ve uygulama merkezi müdürüdür. Kınama ve ödeme kesintisi cezalarını da yine bu müdür verir. Akademiden çıkarma cezası ise Disiplin Kurulunun yetkisindedir.

Cevap: A

80. Doğru cevap D seçeneğidir. 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na göre öğretmen adayları Akademideki hazırlık eğitimini başarıyla tamamladıktan sonra, diğer şartları da sağladıkları takdirde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B maddesi kapsamında sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edilirler. Bu ifade kanun metninde açık biçimde yer aldığı için doğru seçenek D'dir. Seçenekleri tek tek değerlendirelim. A seçeneği yanlıştır. Çünkü tercih sürecine ilişkin işlemler tek aşamayla sınırlı değildir. Yerleşemeyen adaylara belirli durumlarda yeniden tercih hakkı tanınır. B seçeneği de yanlıştır. Çünkü kanunda "bir yıl bekleme" şeklinde genel ve mutlak bir kural yer almaz. Bu tür süreler mevzuatın uygulama ayrıntılarına bağlıdır ve kanun düzeyinde bu şekilde ifade edilmez. C seçeneği yanlıştır. Çünkü sözleşmeli öğretmenlerin yer değiştirme süresi kanunda 4 yıl olarak değil, genel düzenlemelerde farklı şekilde ele alınır ve ayrıca bu ifade 7528 sayılı Kanun'daki düzenlemeyi doğrudan yansıtmaz. E seçeneği de yanlıştır. Çünkü sözleşmeli öğretmenliğe ilişkin usul ve esaslar Akademi tarafından değil, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmeliklerle düzenlenir. Kısacası sorunun püf noktası şudur. Hazırlık eğitimini tamamlayan aday 657/4-B kapsamında sözleşmeli öğretmen olur. Bu nedenle doğru cevap D seçeneğidir.

Cevap: D